

ALS EEN MONGGOOLSE NOMADE IN GALOP OP DE STEPPE

Vergeet alles wat u weet over Mongolië. Of toch het meeste. Want in Mongolië kan het wél zonnig zijn, ze hebben er wél lekker eten, het landschap is er wél afwisselend en de paarden zijn er wél betrouwbaar. Wij mochten kennis maken met dit onbekende land vol uitgebreide galopmogelijkheden, gastvrije mensen en vooral heel veel paarden.

Het is zaterdagochtend, de eerste paardrijdag. Na een aankomst in het drukke Ulaanbaatar - vol oorverdovend verkeer en glimmende wolkenkrabbers - komt mijn gids mij oppikken in het hotel. Temuulen zal de rest van de reis bij mij zijn, niet alleen om te vertellen over dit voor mij onbekende land, maar ook om te fungeren als tolk. Hij spreekt vloeiend Engels en natuurlijk ook Mongools, een taal waar ik kop noch staart aan krijg. Onze eerste stop op de route is het Gandan-klooster. In de prachtige tempel en omliggende gebouwen in de Mongoolse hoofdstad Ulaanbaatar verblijven 150 monniken. Het is een boeddhistisch gebedshuis en veel mensen komen er langs voor een moment van contemplatie en om een of andere gunst af te smeken. Duiven vliegen in het rond. De tempel is omgeven door de stad aan de ene kant en de heuvels aan de andere kant. Ulaanbaatar ligt in de vallei van de Tuulrivier. De hoge heuvels daar omheen beletten dat de vervuiling de stad uit kan. Gelukkig kunnen wij wel de stad uitrijden en dat doen we, weg van de drukte. Een 4x4 rijdt eerst nog over een verharde weg, maar gaat dan plots off road, vlak naast een kleine kudde Mongoolse paardjes. Geen idee hoe hij weet waar hij precies moet zijn, want hoewel er veel onverharde paden zijn, staan er nergens borden en de ene heuvel lijkt wat mij betreft best veel op de andere.

Het is september en de steppe kleurt groen. Hoewel we aan het einde van de zomer zijn, vallen er toch nog veel bloempjes te bespeuren. Hier is weinig beschutting. Op enkele bergflanken groeien naaldbomen, maar verder vooral gras. Op zo'n grazige helling stoppen we voor een picknicklunch. In de verte zie ik hier en daar witte stippen, indicaties van de gers waarin de Mongoolse nomaden op deze steppe wonen. We zien diverse kuddes schapen en geiten, runderen en natuurlijk ook paarden. Samen met kamelen zijn dit de vijf diersoorten die het meest gefokt worden in Mongolië. Ze leven in semi-vrije kuddes die over de schier eindeloze vlakten lopen. Af en toe zien we een herder te paard - of zijn ietwat modernere variant met een moto - die de dieren aanspoort in de richting van een andere helling of een riviertje waar ze kunnen drinken. Onze picknick duurt minder lang dan gepland, want net wanneer we klaar zijn met eten, zien we in de verte donkere wolken samepakken. Die komen snel onze richting uit en we zijn nog maar net de auto weer in of het begint pijpenstelen te regenen.

Door beregende autoramen zie ik het landschap voorbij schuiven. Uit de meeste gers stijgt een rookpluim op, de kachel brandt. Ook die in de ger waar we even later stoppen. 'Onze' ger, de ronde Mongoolse tent die tijdens de kampeertrip dienst

zal doen als restaurant. Ja, dat leest u goed. Hoewel dit een redelijk 'basic' kampeertrip is, met overnachting in tipi-tenten, is er een ger waar we onszelf kunnen warmen bij het vuur en kunnen genieten van de kookkunsten van maar liefst twee fantastische kokkinnen. Daarnaast zijn er ook een paardenman en twee helpers aanwezig. Zij zorgen dat de paarden klaar zijn en wanneer de regen stopt, gaan we meteen op pad. Mongoolse paarden zijn werkers. Ze hebben geen naam en er wordt naar verwezen via hun kleur. Mijn ruintje is chocoladebruin en een kleine harde werker. De eerste rit is kort en duurt enkel om te

wennen aan de paarden en het tuig en om te laten weten of er nog iets moet veranderen voor we morgen echt op pad gaan. Ik ben zeer blij met zowel mijn paard als mijn zadel – een speciaal voor deze reis ontworpen combinatie van een trekkingzadel en een legerzadel, mét zadelknop – dus dat zit goed.

De daaropvolgende dagen leren we de streek veel beter kennen. We rijden langs grote kuddes dieren. Bij een ger is een vrouw merries aan het melken. Een herder hoedt zijn geiten en schapen, terwijl een arend over onze hoofden draait. Wanneer

Een typische ger waarin de Mongoolse nomaden op deze steppe wonen.

we wat later over de vlakke galopperen, vliegt een grote vlucht zwarte vogels op. Trekvogels, weet onze paardenman. Dat ze nu al klaar voor vertrek zijn, betekent dat er een zware winter zit aan te komen. Later zullen we nog voorbij velden rijden waarop gras wordt geoogst voor wintervoer. We stoppen even bij vrienden van onze paardenman die hun ger aan het opbreken zijn. Zij vertrekken al naar hun winterkamp. Daar zal ook het dierenvoeder naartoe gaan, en al hun dieren. De winter is hier de zwaarste periode, overleven is de boodschap. Dieren die het halen, zullen zich in het voorjaar weer tegoed kunnen doen aan het kruidige gras. En de nomaden doen er alles aan opdat dat voor zoveel mogelijk dieren het geval is. Want hun dieren zijn hun leven, hun toekomst. Hun geld ook. Meermaals rijden we erg grote kuddes voorbij. "Dit is een rijke familie", becommentarieert mijn gids dan. Naar de stad trekken, is niets voor die rijke families. Hoewel ze misschien geld genoeg hebben voor een comfortabel appartement in Ulaanbaatar, ligt hun hart in de familie-ger op de steppe.

Nadat we de dalen verkend hebben, trekken we de heuvels in van het 'Khan Khentii' Reservaat. Hier zijn meer naaldbomen en prachtige vergezichten. De ossenkarren volgend de rivier in het dal, wij rijden de hoogte in. Aan het einde van de dag vinden we mekaar terug op een sprookjesachtige kampeerplaats vlak bij de rivier. De kokkinnen bereiden deze keer een 'Mongoolse barbecue': ze verhitten stenen in de kachel en doen die dan samen met vlees en groenten in een luchtdicht afgesloten pan. Het resultaat is heerlijk zacht en smaakvol vlees, aardappelen en wortelen. Aangevuld met diverse speciale hapjes en salades en zelfs een cake is het wederom een feestmaal. De regen laat het kampvuur in het water vallen en de dag nadien vertrekken we in de gietende regen naar Jalman Meadows, een semi-permanent ecologisch ger-kamp. We rijden hard. Wat eigenlijk een dagtocht had moeten worden, redden we op iets meer dan twee uur. Compleet uitgerend komen we aan bij een warme kachel, een even warme maaltijd en een nog warmere ontvangst. Prachtig, die Mongoolse gastvrijheid!

VAN GROENE VELDEN NAAR GELE ZANDDUINEN

Aan het begin van de trip kreeg ik de vraag of ik misschien wat meer wilde zien van Mongolië. Graag, en daarom rijden we halfweg het verblijft met de 4x4 van het oosten van Ulaanbaatar naar het zuidwesten. We laten de groene weilanden achter ons

en komen na een rit van meer dan 5 uur in de auto aan in een ander semi-permanent kamp, vlak bij een grote zandduin. Ze noemen dat hier de Near Gobi en het ziet er echt uit als een woestijn. Geen bomen meer, zelfs geen struiken, enkel grassen en kruiden laag bij de zanderige grond. En natuurlijk ook de duinen. Vlak bij het kamp zie ik bagagekarren staan, maar nergens zijn jaks of ossen te zien. Enkele uren na aankomst zien we een stofwolk arriveren vanuit het westen. Een kudde... kamelen! Het schip van de woestijn is in deze regio het lastdier bij uitstek. De kudde mag in de buurt van het kamp grazen, enkele dagen later zal zij een lange karavaan vormen naar de volgende kampeerplaats.

Rijden doen we hier overigens ook. Mijn paardje is deze keer lichtbruin, met donkere manen en een brede aalstreep over de rug. Het zadel hier is een stevig Russisch cavaleriezadel met zachte zitting, goed voor bijzonder aangename ritten. Het rijden is hier heel anders. Het diep duinenzand vraagt dat we de paarden vaker laten rusten, maar op de brede paden kunnen we hard galopperen. Het valt mij op hoe gelijkaardig de bewegingen van deze ruïnen zijn aan die van het eerste Mongoolse paardje van mijn reis. Deze is net zo eenvoudig te rijden, en staat net zo stevig op zijn kleine beentjes. Na de verkenning van de zandduinen brengt een volgende rit ons tot bij 'de burens'. Net zoals de plaatselijke bevolking dat doet, gebruiken wij de paarden als vervoermiddel om de naburige gers te bezoeken. Deze familie fokt paarden en ze zijn net aan het melken wanneer we arriveren. Het is fascinerend om te zien. De veulens, die aan een lange lijn staan, worden een voor een tot bij hun moeder geleid. Ze drinken even en brengen daardoor de melkstream op gang. Dan neemt de vrouw des huizes de plaats in van het veulen en melkt ze de merrie verder. De relatief kleine hoeveelheid merriemelk gaat in de emmer. Later wordt die verwerkt. In de ger krijg ik de kans om airag te proeven. Dat is gefermenteerde merriemelk met een alcoholpercentage van 2%. Je zou er wittere tanden van krijgen, het is zo voedzaam dat je er dagenlang op kunt overleven en de Mongoolse kinderen smeren zichzelf ermee in als bescherming tegen de brandende zon. Een wondermiddel!

Van hieruit gaat het naar de laatste locatie van mijn trip. 's Ochtends worden de kamelenkarren vol geladen met al het kampeermateriaal en beginnen ze aan een trip van 50 kilometer door dit onherbergzame terrein. Hun eindbestemming: een

Near Gobi, geen bomen meer, zelfs geen struiken, enkel grassen en kruiden laag bij de zanderige grond.

Een Mongools paardje in de prachtige avondzon.

malse weide tussen de bergtoppen. In de winter liggen hier dikke pakken sneeuw, weet mijn gids, die in de wintermaanden de kost verdient als snowboard-instructeur. Nu kunnen wij hier nog genieten van een aangenaam herfstzonnetje en natuurlijk de warme kachel in de restaurant-ger 's avonds. Deze keer rijd ik op een zeer licht palominokleurige ruin. Wederom een knaap die stevig op zijn benen staat en flink werkt, zonder gek gedoe en zonder tekenen van vermoeidheid. 's Avonds staan de paardjes te grazen zij aan zij met de kamelen. Met het geluid van hun gekauw op de achtergrond kruip ik na het diner in mijn slaapzak. In plaats van schaapjes tel ik kamelen en paarden. Ik kom niet ver voor ik in slaap val. Paardrijden, frisse lucht en lekker eten. Geen storende telefoongeluiden want ook hier geen bereik. De ultieme back-to-basics ervaring. Ik droom nu al van mijn volgende tripje naar het prachtige Mongolië. 🐾

Tekst en foto's: Liesbet Corthout

TRAILFINDERS RUITERVAKANTIES

SPECIALIST IN PAARDRIJVAKANTIES

**BEL VOOR
INFO
012 74 74 94**

WEEKEND, TREKTOCHT,
CATTLE DRIVE, PONYKAMP,
BEGINNER, GEVORDERD,
INDIVIDUEEL OF GROEP

www.trailfinders.be
info@trailfinders.be

De kamelenkarren staan klaar om
volgeladen te worden met al ons
kampeermateriaal.

Meer informatie:
Trailfinders Ruitervakanties
www.horseholiday.com, 012/74-74-94